

2135

L I T U R G I C I .

2136

*tis domini in dominicam euenerit, computandum est ab ipsa dominica et non a sequenti. Schema est ejusmodi: Abbatis eremberti germanus frater heinricus Monachus istam collegit tabulam uerbis indo&dis ad modum consulens. Oportet igitur quemlibet studiose istum retinere numerum literarum docentem cum Eos cristiani nominis quando usu aliter debeant carere carnibus &c. Compleetur annos CLXIV. et per decursum invitat ad audiendum frisones Saxones westphalos bauvaros sveuis adjun&dis turingos polonus hessones linguam teutonicam vniuersam romanam sclavicam. Ad calcem: **Explicit tabula Heinrici Monachi.** Hujus nominis Coenobitam Hafligemensem Chro-notactica plura scripsisse tradit **Thibetius** in *Catal. illustr. Viror. Germ. f. 26.* verum inter hujus Coenobii Abbates nemo **Erembertus**. Quid si lateret hic supra dicti S. Gotthebardi magister et Abbas Altabensis Erkanpertus; satis enim notum est, **Erkanpertum**, **Erchembertum**, **Erembertum**, **Rembertum**, q. d. honore dignum vel splendidum, in idem recidere. Vixit is Sec. X. exeunte. **Capitularis** porro ipsius frontem ornat **Elisabetha** Regina in genua procidia, Deoque Codicem offerens. Thecae recentiori impressum est*

Scutum tribus liliis insigne jam alias indicatum cum anno 1590.

DCCCXCI.

Codex chartaceus lat. Sec. XV. U. 667
Folior. 377. 4. bene scriptus et rubricis distinctus hoc titulo gaudet: *Incipit prologus in matutinalle beate Marie virginis quod dicitur laus virginis.* Praeit vero sequens Nota: *Anno domini M°. LXXXVII. Urbanus papa 2° Concilium celebrauit in claromonte aurelianensis dyoceesis Et ibi constituit, quod bore ad honorem beate marie virginis omni die dicerentur et eius officium diebus sabbatorum solemniter celebraretur, ut recitat petrus aurelianensis super apocalips. visione ultima prope finem. Qui claruit anno domini M°. CCC°. Accedunt Benedictiones de beata virgine cum Responsoriis, quibus praefixus annus 1. 4. 7. 9. Adi de praedicto Statuto editionem Venet. Concill. Labb. T. XII. col. 841. ubi notatur, *Horas de B. V. primum ab Eremitis e disciplina Petri Damiani persolvi coeptas esse.* Pro anno Concilii supra indicato rescribe 1095. **Petrum Aurelianens.** qui in *Apocalypsin* scripserit, adhuc quaero. Et jam ad Prologum. *Ad laudem matris virginis eiusque sacratissime prolis ad satisfaciendum quoque desiderio venerabilis in christo patris Domini Meinbardi de Noua Domo Eleedi tridentini hoc deuocius requirentis Ille cartusiensis qui iam pri-**

2137

C O D I C E S

2138

dem ad iussum imperatoris (Caroli IV.) et archiepiscopi pragen. (Arnesti) legendam de sex legionibus cum omelias de sancta Maria virgine pro mansionariis (Metropoliticae Prag.) comportauerat, in isto rursus volumine — elegantiora digesta de legionibus illis excerpta pro singulis anni diebus per tres, in virginis vero festivitatibus et natiuitatis christi per sex lectiones et o[mn]ielyas distingwens Anno domini M° CCC° LVI° studiose colligit. Prolixius videlicet illud fuisse, hinc praefens istud dici posse Matutinale minus. Subnotatur minio: extare etiam alium Prologum sub eodem principio, sed non esse istius compilatoris. Compilatorem hunc Conradum fuisse nomine, ex alio Codice sibi viso testatum reliquit οπανος J. G. Schwandnerus noster. Incoluerit is Carthusiam Horti B. M. V. ad Pragam a Rege Johanne fundatam et postea vastatam ab Hussitis, sed in Biblioteca Petreji nulla ejus mentio, neque in Balbini Bob. docta. Mainardus ex illustri Stirpe de Nova Domo, seu Neuhaus Sedem Tridentinam nunquam adiit defunctus in patria a. 1362. Carthusianos Horas de Beata jam adoptasse vivo D. Bruno constat ex ejus Vita apud Surrium 6. Octobr. c. 21. 22. Lectiones porro Matutinalis nostri e diversorum PP. Operibus excerptae sunt, atque subjuncta habent pulcra II. Diplomata, primum quidem Arnesti Archiep. Prag. datum Rudnicz 1356. die XXII. mens. Septembr. alterum Gotfridi (II. de

Weisseneck) Patauiens. Ep. datum Pataue in octaua corporis Christi 1358. quibus uterque Praeful novas has Lectiones recitaturis pro qualibet die XL. dies indulgence de iniunctis eis penitentiis misericorditer in Domino condonat, eosque a debito recitandi antiquas absolvit. Accedit Rubrica: *Finitus est ille libellus Egregius per manus Michabelis filii doliatoris de Gors (Collegio Can. Regular. in ditione Salisb. ad fines Bavariae, alias Gars) pro tunc temporis lectoris mense dotl. ibidem Sub anno Domini M° CCCC° XXVII. feria VI. post festum sancti Martini ep. et alia quaedam ad Officium de B. V. pertinentia.*

II. fol. 365. p. 2. praefixo anno 1484. crassiore calamo sequitur Officium de S. Gertrude Pipini et Itiae, sive, ut Noster, Hyttiae Filia nata a. 631. aut 32. Nivellis in Brabantia, et ibidem sacrarum Virginum Antistita usque ad a. mortis 664. jamque a Beda in Martyrologio memorata ad diem XVI. Kal. April. ad quam diem etiam a Bollandianis ejus Acta traduntur T. II. Mart. p. 592. Testantur hi, cultum ejus etiam per Dioeceses germanicas Salisburg. Passav. et Ratispon. vigere, id, quod et Codex noster probat. Incipit is a *Vesperis*, quae prout *Matutinum* et *Laudes*, omnia propria habent, Hymnos, Antiphonas et Responsoria. Subduntur VI. *Lectiones*, quibus enarratur ejus vita, quarum primam hic dabimus. *Venerabilis virgo Gerdrudis nobis-*

2139

L I T U R G I C I .

2140

nobilissimo, ut tradunt byfторie, francorum rege pipino (verius Du-ce, et Majore — Domus Regum Austrasiae) exorta est matre quo-que nobilissima atque prudentissima nomine Hytta, que quondam, ut fertur, dum impregnata esset, in romano itinere, quo sanctorum apostolorum limina uisitauerant, per-regrinum quendam obuium habuit, qui presciens innata virginis miram sanctitatem reginam cum fletu salutauit, regem vero salutare con-tempsit. Qui statim a rege inter-rogatus, cur hoc fecisset, respon-dit: Nec te nec reginam, sed quam in utero habet, virginem Deo dicatam salutaui. Ipsa ergo sanda virgo Gerdrudis in utero matris

deo est dicata. Nihil de hoc Bol-landiani; reliquae vero Lectiones de promtae sunt e Vita, quam illi exhibit a C. 1. usque ad 3. ita tamen, ut a verbis: Deo desideratum reddidit spiritum, desciscat Noster, et ita concludat: Omnes vero, qui aderant, suauissimi odo-ris fragrantiam (ita olim frequen-ter l pro r) senserunt, et corpus eius in ecclesia beati petri apostoli cum magna deuocione et digna reuerencia sepelierunt. Quaedam alia leviora etiam per decursum variant.

III. fol. 376. p. 2. ut quando-que vertamus Seria ludo, adscripta est sequens de S. Martino Tu-ron. Cantilena.

Pontificis eximij in sand Mertens ere
Patronique largissimi den schol wir loben sere.
In cuius festo prospere zw weine werdent moste,
Et qui hoc nollet credere, der laſz dy wursen choſten
Martinus christi famulus was gar ain milder herre
Ditari qui wlt fedule, der volg nach seyner lere,
Et transmittat hic stantibus die phennig aus der taschen
Et donet scientibus den wein in grossen flaschen,
Detque esurientibus dy gueten fayſten praten
Gallinas cum caponibus, wir nemens ungesoten,
Vel pro honore dirigat dy gens vnd auch dy anten,
Et qui non bene biberit, der sey in dem panne.

Accedit Literarum *Hebraicarum* latina, si Superis placet, Signifi-catio.

DCCCXCII.

R. 303¹ Codex partim membraneus, partim chartaceus lat. Sec. XV. Folior. 170. f. sat probe scri-ptus, rubricis distinctus hanc in

anteriore theca Notam praefert:
Iste liber est Domus porte beate Marie in axpach Ord. Carth. et bunc librum habemus a domino pe-tro sacerdote et Donato nostro pro-pe Danubium. Donatos intellige, qui, ut loquuntur Statuta Carthus. a. 1368. Ordini se et sua dede-runt et nobiscum resident continue. Est vero Exemplar aliud Matu-tinalis